

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 38 (783) Субота, 18 вересня 1982 року | Ціна 2 коп.

ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА: НАШ ВНЕСОК

НЕ ЗНИЖУЮЧИ ТЕМПІВ

На відкритих партійних зборах, що недавно відбулися у колективі Полтавського УВП-2, на порядку денному стояло одне питання: «Завдання парторганізації підприємства в світлі рішень травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС і Продовольчої програми».

З доповіддю виступив секретар парторганізації Полтавського УВП-2 В. П. Антоненко. Доповідач закликав працівників докласти максимум зусиль та енергії для ефективної допомоги підшефним господарствам. Виступ підтримали всі комуністи і безпартійні. Вони схвалили історичні рішення травневого Пленуму і запевнили, що не пошкодують сил для того, щоб зробити свій внесок у реалізацію Продовольчої програми.

Збори наголосили на необ-

хідності посилити господарську самостійність, діловитість, ініціативу керівників кожного виробничого підрозділу; поставили завдання — надати ефективну допомогу підшефним колгоспам.

Слово металообробників не розходиться з ділом. Так, наприклад, у колгоспі імені К. Маркса виробничники на площі 5 гектарів відпрацювали на сінокосі 50 людино-днів. В тому ж господарстві на збиранні овочів відпрацьовано 40 людино-днів. У колгоспі імені А. Макаренка, що теж розташований у Полтавському районі, прополото 1,5 гектара капусти і 10 гектарів соняшника. Але найбільш ефективно працювали трудовики підприємства на Решетилівській сортоділянці. Тут виконано роботи по догляді

за садом в кількості 1000 людино-днів.

Крім того, у підшефні господарства відправлено одну автомашину. Разом з колгоспниками успішно працювали на жнивях два трактористи — робітники Полтавського УВП-2. Найкраще потрудилися влітку на сільськогосподарських роботах виробничники В. В. Раздуй, М. І. Вирішев, З. С. Бахтіозін, Н. В. Дигал та інші.

Колектив підприємства запевнив Жовтневий райком Компартії України м. Полтави, що намічені рубежі буде взято. Для цього добрий зачин уже є. Треба тільки не знижувати темпів ритмічної допомоги підшефним господарствам.

А. ГРИГОРЕНКО,
інспектор відділу кадрів
Полтавського УВП-2.

Дбаючи про трудівників села

Гаряче сиринняли рішення травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС, Продовольчу програму на період до 1990 року і заходи по її реалізації трудовики Хустського міжрайонного відділу УТОГ. Перед правлінням і первинними організаціями постало важливе завдання: послідовно втілювати в життя заходи з соціального розвитку села, дальшого підвищення рівня добробуту, культури, медичного і побутового обслуговування нечуваючих.

Правління міжрайвідділу особливу увагу приділяє матеріально-побутовим умовам трудівників. Практичну допомогу надаємо через сільські, селищні Ради народних депутатів, правління колгоспів і радгоспів, районні відділи соціального забезпечення.

Так, за другий рік одинадцятій п'ятирічці житлово-побутові умови поліпшено 22 сім'ям. Новосілля справили Михайло Продавель та Іван Пейтер з сіл Бороняно та Сокиринця, Дмитро Сятиня і Михайло Дифрак з села Синевір та інші. Поліпили житлово-побутові умови сім'ї глухих селища Міжгір'я. Передовики і наставники Іван Чопюк та Михайло Пойда одержали дво- і трикімнатні квартири.

Велику допомогу надають працівники обласного відділу УТОГ. Так, у серпні цього року голова облвідділу П. С. Труфанов, інструктор І. Т. Карнафель, Т. І. Шайбакова і голова місцев-

кому профспілки Ю. Ю. Яник перевіряли матеріально-побутові умови членів первинної організації УТОГ Хустського лісокомбінату. Такі перевірки дали можливість не тільки подати допомогу, але й дізнатися, як працюють члени Товариства, що хвилює їх.

Багато глухих працює у сфері комунально-побутового обслуговування. Так, у Хустському міжрайонному комбінаті побутового обслуговування працюють глухі Михайло Лазар і Золтан Бутелло. Цей комбінат надає 25 видів послуг. З початку нинішнього року силами комбінату споруджено 14 будинків і 170 відремонтовано. Як зазначалося у звіті голови місцевому профспілки цієї організації, кращих успіхів у соціалістичному змаганні на честь 60-річчя утворення СРСР домоглися бригади Ю. А. Монича та С. Ф. Головка. Відзначились, зокрема, столарі Михайло Лазар і Золтан Бутелло.

З початку року сільським трудовикам надано послуг на 185,7 тисячі карбованців, що на 0,6 процента більше передбаченого планом.

Члени первинної організації Хустського лісокомбінату у серпні випустили для населення 15 тисяч гарнітур м'яких меблів зі Знаком якості. За підсумками другого кварталу у змаганні на честь ювілею СРСР колектив лісокомбінату зайняв перше місце серед галузевих підприємств області, йому присуджено перехідний

Червоний прапор обкому Компартії України, обласного обкому, облпрофради, обкому комсомолу.

У випуску 15 тисяч наборів «Глобус» є заслуга і цеху № 3, який очолює голова первинної організації Іван Петрович Микита. Треба відзначити і ударників комуністичної праці, наставників Івана Баркасія, Івана Бойсака, Івана Тивадора, Юрія Подолей.

Нині, як ніколи, велику організаторську і політичну роботу проводять голови первинних організацій УТОГ, депутати сільських Рад народних депутатів сіл Драгове, Колочава, Синевір Данилів Олена Василівна Ришко, Ганна Йосипівна Сюгай, Ганна Дмитрівна Пічан, Марія Михайлівна Шмон, які за місцем роботи і проживання роз'яснюють Продовольчу програму. З 160 глухих, що мешкають на селі, 149 беруть активну участь у реалізації рішень травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС.

32 передовики сільського господарства нинішнього літа показали зразки самовідданої праці на збиранні врожаю. Серед них Парасковія Юрївна Горба з колгоспу імені Мічуріна, Марта Федорівна Мушка з колгоспу імені Леніна, Олена Василівна Серпок з колгоспу імені Борканика Хустського району.

В. ТИСЯЧНИК,
директор Хустського
будинку культури.
Закарпатська область.

ПРАВОФЛАНГОВІ П'ЯТИРІЧКИ

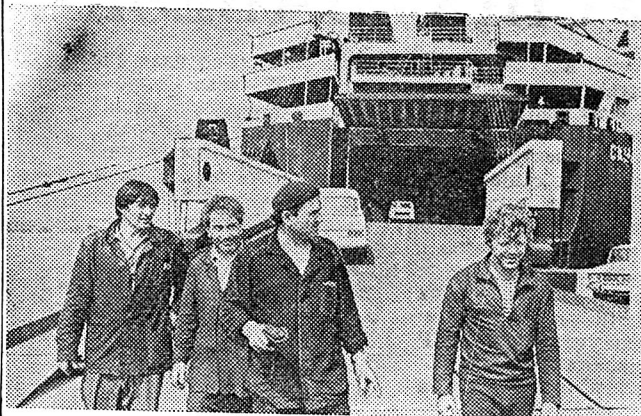
Старанно працює у другому році одинадцятій п'ятирічці швачка-мотористка Полтавського УВП-1 комуніст, ударниця комуністичної праці Ніна Іванівна Валуїська. Норми виробітку трудовиця виконує на 150—160 процентів.

Двадцять п'ять років трудиться різальником тканин на Херсонському УВП кавалер ордена Трудової Слави III ступеня Олександр Іванівна Кручина. Вона неодноразово виходила переможцем соціалістичного змагання на честь 60-річчя утворення СРСР.

Фото П. МІНЬКА.

МАРШРУТАМИ П'ЯТИРІЧКИ

Спеціалізований комплекс по перевантаженню колісної автотракторної техніки в Іллічівському морському порту вийшов на проектну потужність. Його річна пропускна спроможність 65 тисяч машин або тракторів. Новий комплекс допоміг у два рази збільшити інтенсивність обробки суден, поліпшити схоронність вантажів. Водночас кількість портових робітників, які обслуговують ролкери, зменшилась з 90 до 36 чоловік.

На знімку: госпрозрахункова комплексна бригада докерів-механізаторів, якою керує Герой Соціалістичної Праці, депутат Верховної Ради УРСР, лауреат Державної премії Української РСР А. А. Барановський (на знімку — другий праворуч).

Фото І. Павленка.

(Фотохроніка РТАУ).

ПО РЕСПУБЛІЦІ

НАБЛИЖАЮЧИ НОВОСІЛЛЯ

ДОНЕЦЬК. Наблизили радість сільських новосілів донецькі архітектори, які розробили проекти забудови садів господарств з використанням індустріальних методів спорудження житла. У радгоспі «Спартак» почалося зведення першого для сіл області великопанельного котеджу.

Запозичити досвід міських будівельників запропонували спеціалісти інституту «Донбасінвільпроект». Для монтажу чотирікімнатного котеджу з усіма вигодами за їх проектом потрібно лише 50 уніфікованих панелей і плит, які доставляються з заводу в комплекті, повністю готовому до складання. Це до мінімуму скорочує час спорудження будинку, в якому враховано особливості селянського побуту.

ПЕРША ПУТИНА

ХАРКІВ. Перша путина почалася в міжгосподарських об'єднаннях області по виробництву товарної риби. Вилос «живого срібла» ведеться на 4,5 тисячі гектарів ставків і водосховищ — площах удвоє більших, ніж

до створення цих виробничих підрозділів.

У розпорядженні п'ятнадцяти об'єднань — необхідна техніка, механізовані цехи по приготуванню кормів. Мальки вирощуються в інкубаторах.

До кінця п'ятиріччя продаж державі риби спеціалізованими господарствами Харківщини зросте приблизно на 70 процентів.

ПОМІЧНИК ВЕРСТАТНИКА

КРАМАТОРСЬК. Нові помічники з'явилися у верстатників виробничого об'єднання «Новокраматорський машинобудівний завод». У механічних цехах пущено першу групу шарнірно-балансирних маніпуляторів.

На відміну від роботів-автоматів, що використовуються на агрегатах з числовим програмним управлінням, вони можуть обслуговувати звичайні універсальні верстати, звільняючи робітників від стомлюючої ручної праці: імітують рухи людини і легко, швидко встановлюють заготовки.

Застосування нових маніпуляторів удвоє скорочує допоміжний час при обробці деталей.

НОВІ МАРКИ

Міністерство зв'язку СРСР випустило поштову марку, присвячену 100-річчю з дня народження радянського військового діяча і теоретика Б. М. Шапошнікова. На ній зображено його портрет, тут же напис:

зу Б. М. Шапошников. 1882—1945».

Випущено також поштову марку на честь 70-річчя заснування Африканського національного конгресу Південної Африки (АНК).

(ТАРС).

ЛАЗЕР У РОБОЧІЙ СПЕЦІВЦІ

Небачені досі перетворення у десятках виробничих процесів робить оптичний квантовий генератор, який має ще коротку назву лазер. Невидимий для ока лазерний промінь показав себе справді універсальним інструментом для обробки різноманітних матеріалів. Він перевершив відомі машини і пристрої якістю, швидкістю і технологічною простотою прошивання дрібних отворів, високоточного розкрою металів, одержання точних пазів, зміцнення певних діля-

нок ріжучого інструменту та інших деталей, на які діють великі навантаження, зварювання мініатюрних деталей, маркування виробів тощо.

Завдяки працям професора Київського політехнічного інституту, доктора технічних наук В. С. Коваленка, його колег і учнів нагороджено цінний досвід промислового застосування лазерів. В. С. Коваленко і став науковим керівником триденного семінару «Розвиток прогресивних методів лазерної технології обробки ма-

теріалів», який відбувся в Республіканському будинку економічної і науково-технічної пропаганди Товариства «Знання» УРСР. У роботі семінару взяли участь вчені та виробничники Москви, Києва, Харкова, Одеси, Миколаєва, Мінська, Тули, Рязані, Ростова-на-Дону.

Перед учасниками семінару виступив завідувачий відділом науки і учбових закладів Київського міського Компартії України В. В. Джемелінський.

УСПІХ ЗАБЕЗПЕЧЕНО

Особливо натхненно і високопродуктивно працюють у нинішньому році трудівники Одеського виробничого об'єднання «Електрик».

Кожен рядок соціалістичних зобов'язань колективу передбачає безумовне виконання напружених планів нинішнього року. Трудове суперництво проходить на підприємстві під девізом: «60 річчю утворення СРСР — 15 ударних місяців».

Щомісяця трудова вахта присвячується одній із союзних республік. Вже підбито підсумки змагання на честь РРФСР, Білоруської РСР, Вірменської РСР, Азербайджанської РСР, Грузинської РСР, Казахської РСР, Киргизької РСР.

Переможцями виходили: колектив ливарно-пресового цеху — чотири рази, швейного — два, механоскладального — один раз. На честь цих цехів в урочистій обстановці піднімали прапор тієї союзної республіки, якій присвячувалась трудова вахта.

План випуску продукції по НЧП за вісім місяців поточного року об'єднання виконало на 103,9 процента.

Виготовлено понад план виробів на 22 тисячі карбованців за рахунок підвищення продуктивності праці. План зростання продуктивності праці у порівнянні з 1981 роком виконано на 114,6 процента. Виконано також завдання з випуску і реалізації продукції вищої категорії якості.

Зекономлено 67,5 тисячі кіловат-годин електроенергії при зобов'язанні 80 тисяч кіловат-годин. В день Ленінського комуністичного суботника, наприклад, працювали на зекономленій електроенергії.

У механоскладальному цеху проведено реконструкцію дільниці механічної обробки деталей — обладнання згруповано за технологічним процесом, що створило добрі умови для праці і підвищення якості виготовлюваної продукції. Ведеться також реконструкція побутових приміщень.

Налагоджено технічне навчання робітників за професіями. Лише у першому кварталі нинішнього року пройшли навчання 60 чоловік. Серед них 23 ливарни-

ки, 20 пресувальників пластмас і інші.

За досягнуті успіхи у виконанні взятих соціалістичних зобов'язань адміністрація підприємства нагородила Почесними грамотами 36 виробничників. Серед них ударники комуністичної праці слюсарі-складальники Л. І. Шевченко, М. А. Синько, А. Н. Кротова, швачки-мотористки Н. А. Лунгу, Є. І. Савина, В. Б. Обороча, робітники ливарно-пресового цеху Г. Д. Паламарчук, В. П. Ткаченко і інші.

З кожним днем зростає кількість виробничників, на трудовому календарі яких уже 1983 рік. Добре відомо на підприємстві ім'я Д. О. Мосейчука, який працює в рахунок третього кварталу наступного року. Фото передовика занесено на районну Дошку Пошани. Мажар В. М. Жосан працює в рахунок травня 1983 року. Його портрет занесено на Дошку Пошани об'єднання.

Колектив нашого виробничого об'єднання докладає усіх зусиль для успішного виконання взятих соціалістичних зобов'язань.

Ю. ГЕР.

Десять років працює у швейному цеху Одеського виробничого об'єднання «Електрик» Ксенія Федорівна Горбачова. Вона — ударниця комуністичної праці, неодноразово ставала переможцем соціалістичного змагання на звання «Краща за професією». Досвід, висока професійна майстерність дають їй можливість виконувати виробничі завдання на 150—160 процентів.

Марія Антонівна Ільєнко (на знімку — праворуч) — громадський контролер. Вона — наставниця молоді. За 34 роки праці на підприємстві жінка досконало опанувала професію, секреті своєї майстерності передала багатьом молодим трудівникам.

Фото П. МІЦДЕЛЯ.

ТУРБОТА ПРО РОБІТНИЧУ ЗМІНУ

Наставники — це передові робітники, котрі добровільно взяли на себе відповідальність за долю молодих людей, які щойно розпочали свій трудовий життєвий шлях.

Залучення молоді до свідомої участі в комуністичному будівництві, вказувалося на XXVI з'їзді КПРС, треба будувати так, щоб закріплювалися властиві юності ентузіазм і віра в комуністичні ідеали.

З кращих робітників, ветеранів виробництва нашого УВП, наставниками обрано 23 чоловіки. Їх діяльність наочно висвітлюється у спеціальному «Куточку наставника». Тут є план навчання, фотографії кращих робітничих педагогів.

Сьогодні виховну роботу з нечуючими підопічним ведуть кадрові робітники. Вони діляться з молодими трудівниками набутим досвідом і майстерністю, надають практичну допомогу в опануванні професії. Одна справа — розказати, запропонувати, порадити, інша — показати, продемонструвати на робочому місці.

Наставники та їх учні уклали договори, в яких конкретно вказано, що повинен робити вчитель, а що — його учень. В кінці року підбиваються підсумки їх спільної праці, аналізується хід виконання взятих кожним з них окремо соціалістичних зобов'язань. Співставляючи попарно результати, можна тепер визначити, хто став кращим наставником протягом року.

Для залучення молоді до роботи на підприємстві, у нас проводиться екскурсія школярів з підшефної шко-

ли-інтернату. Діти знайомляться з підприємством, новою технікою, досягненнями передовиків виробництва. Крім того, таким чином ведеться пропаганда основних професій, якими можна оволодіти на УВП.

Одне з головних завдань наставників — прищепити юнаку чи дівчині любов до праці, до колективу. Це робиться для того, щоб молоді надовго залишалися тут працювати.

Для тих, хто тільки-но переступив поріг підприємства, проводяться бесіди про трудове законодавство, про робітничу честь, знайомлять з трудовими традиціями колективу, розповідають про його досягнення.

Спільна праця і турбота кожного про виконання планових завдань і соціалістичних зобов'язань, хороші традиції УВП — все це краще, що є у нас — дає можливість звести нанівець плінність кадрів, добитися стабільності трудового колективу.

Кращими наставниками на нашому УВП є такі майстри: В. М. Грошева, Г. І. Маркова, Л. Н. Черненко, В. В. Черенкова, а також передові робітники Н. Д. Бадюлько, Г. Д. Голубинь, Н. І. Вареник, М. Ю. Скоробогач та інші.

Хочу коротко розповісти про досвід роботи декотрих з них.

Ніна Бадюлько, наприклад, прийшла працювати на підприємство дев'ять років тому. Вона освоїла багато суміжних операцій, в будь-який час може безвідмовно замінити відсутнього товариша. Неодноразові переможці соціалістичного

змагання, «Майстер — золоті руки», Ніна швидко завоювала авторитет серед своїх молодших товаришів. У вільний час вона бере участь у роботі драматичного колективу, що при Будинку культури УТОГ.

Лише торік Н. Бадюлько обрала наставницею. З усією серйозністю ставиться вона до виконання дорученої справи. Трудівниця вміє знайти підхід до новенької, налагодити стосунки, часом порадити і допомогти своїй підшефній Тані Тутак.

Трапилося так, що в дівчини зіпсувалися стосунки з товаришами по гуртожитку. Саме через це вирішила кинути роботу. Написала заяву на звільнення. Тані важко було: такий уже в неї невірноважений характер. Але вчасно нагодилася Ніна Дем'янова — ще одна наставниця нашого підприємства. Вона побувала в гуртожитку, у громадському відділі кадрів. Згодом дівчина забрала назад свою заяву і залишилася у колективі працювати й надалі.

Чудова наша наставниця Н. І. Вареник. До неї тягнеться молодь. Вона знає про дівчат все: що їх цікавить, чим вони будуть зайняті сьогодні, а що планують зробити завтра.

Наставники роблять велику і корисну справу: докладають максимум зусиль, аби молодь швидко приживалася в колективі, навчалася працювати так, як вони самі. Від цього залежить успіх всього виробничого колективу. А це дуже важливо.

Л. КОСТРИЧЕНКО,
перекладач Сімферопольського УВП.

Серед правофлангових соціалістичного змагання на Київському мотоциклетному заводі називають і шліфувальника Олександра Майбороду. Йому присвоєно почесне звання ударника комуністичної праці. Денні виробничі завдання Олександр виконує на 115—120 процентів.

Фото П. ХАРКІВСЬКОГО.

СЕРЕД КРАЩИХ

На Запорізькому УВП чимало кращих виробничників, чий імена серед правофлангових соціалістичного змагання.

Серед них — знатний токарь П. Г. Марущенко. Понад 50 років трудиться він на підприємстві. Петра Григоровича неодноразово нагороджували грамотами, цінними подарунками, оголошували подяки. Незважаючи на пенсійний вік, він і нині з молодечим завзяттям виконує найскладніші замовлення, бо має почесне звання «Майстер — золоті руки».

Давно працює на підприємстві

ємстві також і слюсар-складальник В. І. Шепіло. Виробничі завдання вона виконує на 150 процентів. На трудовому її календарі — лютий наступного року.

В числі кращих Р. М. Леміш, молодий слюсар-складальник М. Михальчук, намотувальниця А. Філіна, штампувальниця В. П. Доля та інші.

Більшість передовиків виробництва не тільки славно працюють, а й беруть участь у гуртках художньої самодіяльності — драматичному та естрадному.

С. МОРДУШЕНКО,
м. Запоріжжя.

ВСІМА ЗАСОБАМИ ВПЛИВУ

На початку розмови про політико-виховну роботу, що проводиться культзакладами Донецької області, хотілося б нагадати глибокі за змістом слова: «Є хліб — буде й пісня», якими починається книга Л. І. Брежнєва «Ціліна».

Сьогодні ці слова звучать особливо хвилююче і заклино. Адже саме цього року, як підкреслювалося на травневому Пленумі ЦК КПРС, повинна дати перші плоди Продовольча програма СРСР.

Вступаючи в другий рік одинадцяті п'ятиріччя, хлібороби Донецчини разом з нечуючими трудівниками чітко визначили орієнтири своєї роботи: за будь-яких погодних умов зібрати в середньому по 30,6 центнера зерна з гектара.

Значних успіхів у праці домоглися члени нашого Товариства Микола Павлович Кравцов з колгоспу імені Т. Шевченка Червоноармійського району, Олена Олексіївна Чумак з колгоспу імені С. Орджонікідзе Волноваського району, Іван Євдокимович Зрожевський з колгоспу «Україна» Великоновоселківського району та інші. Як результат цього — господарства, де пра-

цюють нечуючі колгоспники, справилися з поставленими завданнями.

Вагомий внесок у збирання урожаю зробили і члени УТОГ. Добре потрудилися ветерани праці Микола Олександрович Голубовський — коваль колгоспу імені Куйбишева, що у Великоновоселківському районі. Його колега Григорій Іванович Безкорований з колгоспу імені В. І. Леніна Мар'їнського району, Валентина Сидорівна Янатьєва з колгоспу «Вітчизна» Великоновоселківського району та інші.

Масову політико-виховну роботу у колективах, де працюють нечуючі, кожний культзаклад області прагне організувати так, щоб основою бесід, лекцій, політінформацій стало глибоке роз'яснення положень доповіді Л. І. Брежнєва «Про Продовольчу програму СРСР на період до 1990 року і заходи по її реалізації». З цією метою в кожному сільському, районному культзакладі складено спеціальні плани роботи, якими передбачено зустрічі з передовиками сільського господарства, вшанування переможців соцзмагання. Аргументоване, пов'язане з життям трудового колективу, роз'яснен-

ня усіх питань боротьби за урожай, допомагає кожному його учаснику зримо уявити резерви, визначити своє місце в реалізації Продовольчої програми. Саме у цьому напрямку ведуть свою роботу кращі культзаклади області: Жданівський будинок культури, де директором Є. Латинцева, Горлівський будинок культури, який очолює Т. Масюк, Великоновоселківський, яким керує Ю. Погребняк.

В ідеологічному забезпеченні культзакладів області, як і завжди, великого значення надають дієвості соціалістичного змагання. Високу напругу трудового суперництва підтримує його широка гласність. Хід змагання на живих висвітлювався на дошках показників у районних Будинках культури. Нечуючі трудівники одержують оперативну інформацію про здобутки кращих, дізнаються, хто плентається у «хвості».

Для трудівників ланів і ферм вже проведено 13 концертів. Добре налагоджено виїзди художньої самодіяльності на місця Донецьким, Артемівським, Макіївським, Краматорським будинками культури.

В. КРУГЛЯК.

ЗЛІТ ТРУДІВНИКІВ

На зльоті членів нашого Товариства, що відбувся у Хусті Закарпатської області, йшла мова про завдання трудівників сільського господарства по виконанню Продовольчої програми.

Виступаючи Іван Тивадор, Юрій Петрецький, Людвіг Локотш, Марта Мушка наводили приклади, які засвідчують турботу партії про колгоспників і працівників радгоспів. Так, приміром, зросла заробітна плата, пенсійне забезпечення.

Учасники зльоту уважно вислухали доповідь голови міжрайвідділу В. Г. Тищенко, який детально ознайомив їх з підготовкою до 60-ї річниці утворення СРСР і 50-річчя УТОГ.

На зльоті було заслухано інформації про хід передплати періодичних видань, роботу бібліотеки, збір членських внесків.

В. ТИЩЕНКО.

Подружжя Анатолій Іванович та Надія Володимирівна Ярменко трудяться на одному і тому ж підприємстві — Кременчуцькому автозаводі. День у день вони приходять в цех, вмикають свої верстати, і незабаром в умілих руках досвідчених спеціалістів народжуються блискучі металеві деталі.

Нечуючі довели: коли вже є бажання, то ніякі труднощі не стануть на заваді. Таку складну професію, як фрезерувальник вони опанували досконало. Денні норми виробітку у них становлять 120 процентів.

Фото М. ПОСНІПЕНКА.

ВСЕ ДЛЯ БЛАГА ЛЮДИНИ

Кожна радянська людина, що втратила слух, відчуває постійну турботу Комуністичної партії і Радянського уряду. Це піклування починається з народження людини. Безплатна медична допомога матері і дитині, безплатні дитячі ясла і садок, безплатний слуховий апарат, безплатне навчання в школі і професії.

Велике піклування про неслухняних громадян проявляє Товариство глухих Латвійської РСР, яке об'єднує в своїх рядах 2196 членів, з них 1069 глухих, 824 слабослухляких і 303 чуухих.

Більшість членів Товариства мешкає в столиці республіки — місті Ризі, і саме тому тут знаходиться найбільш розвинене учбово-виробниче підприємство. Всього на підприємствах Товариства працює 552 чоловіки, або приблизно одна четверта всіх членів Товариства, в тому числі на Ризькому УВП — 325, Даугавпільському УВП — 168, Резекненському УВП — 59 чоловік.

Центральне правління постійно турбується про поліпшення умов праці і побуту глухих громадян. У місті Даугавпілі споруджено нове сучасне учбово-виробниче підприємство. В даний час будується новий виробничо-побутовий корпус Резекненського УВП, а в Даугавпілі — житловий будинок на 39 квартир. Ведуться підготовчі роботи до закладання фундаменту в 1983 році нового корпусу Ризького учбово-виробничого підприємства. Загальна вартість будівництва становить близько 2,5 мільйона карбованців.

Основна продукція, що випускається на наших учбово-виробничих підприємствах, — товари народного вжитку, тобто швейні вироби, взуттєві вироби. Крім того, підприємства випускають електротехнічні вироби по ліцензії з державними підприємствами.

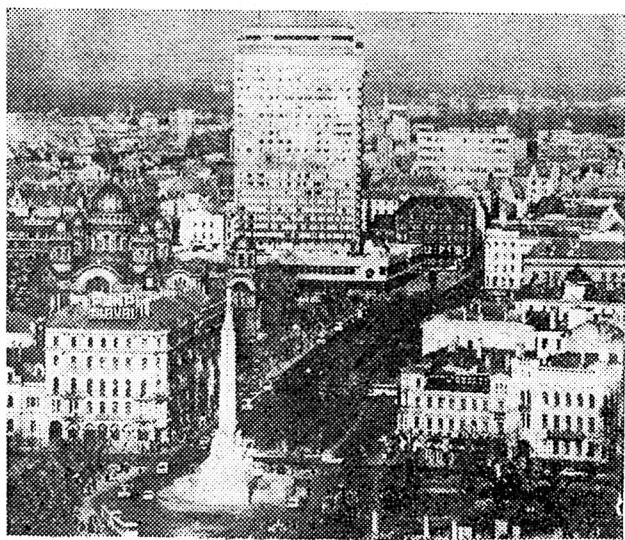
Виробничі завдання, зазначені урядом республіки, колективи УВП перевиконують. План 1981 року по виробництву валової продукції виконано на 107 процентів, з обсягу реалізації — 107,7 процента, зростання продуктивності праці становить 9,2 процента.

Виконуючи виробничі завдання, підприємства Товариства одержують чималі прибутки, що направляється на поліпшення побуту, культурно-масової і спортивної роботи глухих громадян. Тільки в 1981 році Товариство одержало прибутку понад один мільйон карбованців.

Велика робота проводиться в нас по організації побуту і культурного дозвілля працюючих. На підприємствах функціонують розбудовані ідеальні, де трудівники одержують гарячі обіди з частковою оплатою Товариства. За останні роки кожного десяти працівника УВП, за рахунок коштів Товариства, забезпечено квартирою з усіма комунальними вигодами. Крім того, в найближчі роки буде придбано збірні житлові будинки.

Недалеко від Риги на березі озера створено базу

Про те, як живуть, над чим працюють глухі громадяни Латвії, розповідають голова Центрального правління товариства глухих Латвійської РСР Я. Лієпа і заступник голови ЦП ЛатТОГ Я. Баріс.

Рига. Вулиця Леніна.

літнього відпочинку, де одночасно можуть відпочивати понад 50 чоловік. Для відпочиваючих на базі організують культурно-масові і спортивні заходи. Подібні бази відпочинку незабаром матимуть у своєму розпорядженні і робітники Даугавпільського та Резекненського УВП.

Щороку робітники одержують понад 40 путівок в будинки відпочинку і санаторії, понад 10 туристичних путівок по СРСР. Починаючи з 1977 року, Центральне правління товариства організовує зарубіжні туристичні поїздки для інвалідів зі слуху. За рубежом уже побували понад 200 членів Товариства.

З метою створення можливостей глухим жінкам брати участь у громадсько-корисній праці, їх дітей влаштовано в цілодобові або інтернатського типу дитячі садки.

У республіці регулярно організовуємо курси автолюбителів для глухих громадян. Понад 200 чоловік уже одержали права на водіння автотранспорту, більшість з них мають власні автомобілі. В придбанні особистого транспорту велику допомогу подає Товариству Міністерство соціального забезпечення і Міністерство торгівлі республіки.

Підготовка кадрів для УВП проводиться в професійно-технічному училищі, де створено спеціальну групу глухих учнів. Комплексна підготовка цієї групи і розподіл випускників по УВП здійснює Центральне правління Товариства. Всі учні професійно-технічного училища і 82 молодих робітники продовжують освіту в загальноосвітніх вечірніх школах, три чоловіки — в технікумах. Усі учні безплатно забезпечені високоякісними слуховими апаратами.

Велику увагу приділяє Центральне правління, адміністрація і громадські організації УВП питанням комуністичного виховання працюючих і організації соціалістичного змагання. В індивідуальному трудовому суперництві беруть участь 448 працюючих, 444 члени Товариства є ударниками комуністичної праці.

З метою організації політико-виховної і культурно-масової роботи на підприємствах і в райвідділах організовано школи комуністичної праці, читаються

лекції і проводяться бесіди. Трудівники нашого Товариства добре розуміють, що всім, що в них є, вони зобов'язані Країні Рад, рідній Комуністичній партії і своїм досягненням у всіх галузях присвячують 60-й річницю утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

ТАЛАНТИ Є В КОЖНОГО

Членам Товариства глухих Латвійської РСР дано широкі можливості для розвитку своїх талантів і здібностей. У нас постійно діє чудовий республіканський Будинок культури «Ритаусма» в місті Ризі, чотири клуби в містах Даугавпілі, Вентспілі, Валмієрі, Резекні та сім Червоних кутків.

У світлі рішень XXV і XXVI з'їздів КПРС, Пленумів Центрального Комітету КПРС в установах культури Товариства проводиться велика і серйозна робота по ідейно-політичному, трудовому і моральному вихованню глухих товаришів. Так, наприклад, в 1981 році в Товаристві проведено 286 лекцій, 375 політінформацій і бесід, 157 тематичних вечорів, 27 урочних журналів, 106 вечорів відпочинку. Особливо слід відмітити заходи, що утверджують радянські традиції і радянський спосіб життя, для розвитку яких багато роблять клуби відділів і Будинки культури «Ритаусма». Урочисто проводимо державні свята, заходи, присвячені революційним і бойовим традиціям радянського народу, вшанування передовиків і ветеранів праці, сімейні ювілеї, дитячі свята і свята повноліття.

Велику увагу приділяємо залученню членів Товариства до культурно-освітніх заходів, до роботи в гуртках і на курсах практичних знань. У Будинку культури «Ритаусма» проводяться заняття на факультетах Народного університету, в клубах відділів працюють політгуртки. В останній час створюються клуби за інтересами. Кожної осені комплектуються гуртки практичних знань — рукоділля, кулінарії, курси крою і шиття.

У клубах Товариства діють колективи художньої самодіяльності. Найпопулярніші: драматичний, народний танцю і пантоміми. Будинку культури «Ритаусма» щороку організовує такі республіканські заходи — огляди, семінари, фестивалі, зльоти з метою дальшого вдосконалення і розвитку художньої самодіяльності.

Для пропаганди кращих форм роботи Будинку культури в останній час проводять республіканські огляди тематичних вечорів і заходів радянських традицій. Ці заходи значно поважають і поліпшують якість культурно-масової роботи.

Учасники художньої самодіяльності часто виступають перед товаришами в себе вдома, виїждять на гастролі в інші відділи Товариства глухих Латвійської РСР, а також часто гастролюють в інших республіках. Такі поїздки для наших активістів — свято. Так, учасники художньої самодіяльності Будинку культури «Ритаусма» тільки за останній рік показали своє мистецтво друзям у Києві, Ленінграді та Єревані. Зі свого боку ми завжди радісно приймаємо колективи з інших республік. Останніми нашими гостями були учасники художньої самодіяльності з Гомеля, Ленінграда, Єревана, П'ярну.

У кінці 1980 року наш об'єднаний колектив художньої самодіяльності (танцюристи, мімні і кращі гравці в настільний теніс побували в гостях у Польській Народній Республіці в Щеціні, а на початку 1981 року друзі з міста Щеціна приїждили до нас з цікавою програмою.

У цьому році в Ризі планується провести зліт естрадних і танцювальних колективів Прибалтійських республік. Будемо намагатися, щоб цей захід, присвячений 60-річчю утворення СРСР, пройшов на високому організаційному і художньому рівні. А певний досвід у цьому в нас уже є: влітку 1977 року Товариством було організовано перше прибалтійське свято танцю глухих, в якому взяли участь 10 танцювальних колективів з Естонії, Латвії, Литви і м. Калінінграда.

Активно працює бібліотека Будинку культури «Ритаусма», у фондах якої понад 15 тисяч книг. Вона обслуговує всю республіку. З цією метою організовано вісім пересувних бібліотек, які передані в користування клубів районних відділів. Вважаємо цю діяльність дуже важливою. Ми шукаємо нові, більш дієві форми пропаганди книги, оскільки усвідомлюємо, що книга — вірний помічник у духовному розвитку глухих товаришів.

Ми розуміємо, що завдання всіх працівників культури нашого Товариства — шукати все нові і нові форми ідейно-політичного, трудового і морального виховання глухих громадян, в творчому і повноцінному використанні їх вільного часу.

ТУРБОТА ПРО ПІДРОСТАЮЧЕ ПОКОЛІННЯ

Учені, та й саме життя, довели, що інтелект людини формується в ранньому дитинстві, у віці приблизно від трьох до шести років. Особливо важливо не впустити цього моменту в індивідуальному розвитку глухих дітей. Чим раніше розпочинаються правильні, цілеспрямовані заняття з глухою дитиною, тим кращі результати. Саме тому Центральне правління Латвійського товариства глухих в останні роки особливу увагу приділяє організації навчання і виховання глухих і слабослухляких дітей дошкільного віку.

З допомогою Міністерства освіти республіки вдалося домогтися, щоб практично всі глухі і слабослухлякі діти з трирічного віку були забезпечені місцями в спеціалізованих дитячих садках. У республіці в одинадцять груп п'яти дитячих дошкільних закладів в даний час перебуває 119 глухих і слабослухляких дітей.

Дальше навчання здійснюється в спеціальних школах-інтернатах. У республіці налічується три школи: 12-річна школа-інтернат для глухих дітей у Ризі, 12-річна для слабослухляких у Валмієрі і 8-ми річна в м. Резекні.

З метою поліпшення навчально-виховної роботи в 1980 і в 1981 роках Центральне правління вперше провело республіканські конференції, в яких взяли участь педагогічні колективи шкіл, актив Товариства глухих республіки і батьки дітей з дефектами слуху. Тісний контакт Товариство підтримує і з вихователями дитячих садків, з батьками глухих і слабослухляких малюків.

Після закінчення спеціальних шкіл-інтернатів більшість юнаків і дівчат продовжує навчання в загальних вечірніх школах. Особливо в цьому відзначається наша Валмієрська школа-інтернат. Її випускники, за рідким винятком, продовжують навчання далі. В даний час в республіці багато глухих юнаків і дівчат є студентами Академії мистецтв ЛРСР, юридичного та історичного факультетів Латвійського державного університету.

Декілька дівчат навчається в технікумі працівників культури та освіти і в технікумі легкої промисловості. В Латвії, внаслідок невеликої кількості глухої молоді, немає можливості укомплектувати окремі групи студентів у вузах і технікумах. Але ті, що навчаються, з усіх предметів мають оцінки «відмінно» і «добре». Відгуки про їх успіхи позитивні.

СПОРТ: КУРС НА МАСОВІСТЬ І МАЙСТЕРНІСТЬ

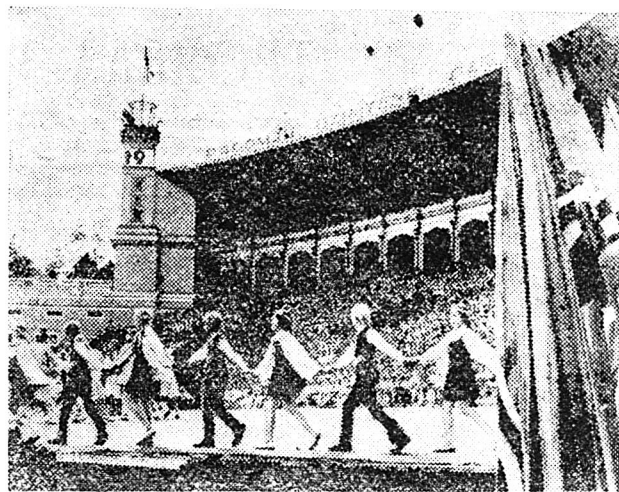
Члени Латвійського товариства глухих дуже люблять фізичну культуру і спорт. Понад 600 чоловік залучено до регулярних занять фізкультурою і спортом.

У 1981 році до 50-річчя комплексу ГПО у нашому Товаристві знову було підготовлено 122 спортсменів розрядники, в тому числі 11 спортсменів I розряду. Глухі спортсмени Латвії активно культивують 11 видів спорту. Найпопулярніші в республіці — це наш національний вид спорту — новус, а також шашки і шахи, якими захоплюються у всіх без винятку відділах. Значних успіхів в останній час досягли наші спортсмени з настільного тенісу. Збірна Латвійського товариства глухих з настільного тенісу — чемпіон СРСР 1981 і 1982 років, а наша краща спортсменка з настільного тенісу Х. Клапате — чемпіон СРСР серед глухих.

Нечуючі нашої республіки успішно займаються плаванням, лижам, легкою атлетикою, волейболом, футболом і орієнтуванням на місцевості. Глухі спортсмени часто самі організовують змагання, а також беруть участь у змаганнях ДСТ «Даугава» разом з чуухими. Відділи і виробничі підприємства Товариства часто організовують заходи масового спорту. Популярні заняття груп здоров'я, туризм, сімейні змагання, колективні поїздки і змагання з рибної ловлі, збирання ягід, грибів.

З великим почуттям відповідальності глухі спортсмени Латвії готуються, беруть участь у всесоюзних змаганнях, у літніх і зимових спартакіадах глухих Прибалтійських республік.

У відповідь на постанову ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР глухі спортсмени Латвії працюють, тренуються і змагаються під девізом: «Курс на масовість і майстерність».

Під час заключного концерту традиційного Свята пісні й танцю на великій естраді Парку культури і відпочинку в Ризі.

ОГЛЯД ТАЛАНТІВ МАЙСТЕРНІСТЬ СІЛЬСЬКИХ АМАТОРІВ

В Одеському обласному будинку культури відбувся огляд художньої самодіяльності, присвячений 60-річчю утворення СРСР та 50-річчю УТОГ. У ньому взяли участь колективи Балтського та Ізмайльського культзакладів.

Вистава «Справжня людина», поставлена за мотивами повісті Б. Пільового «Повість про справжню людину», яку привіз на огляд Балтський клуб, одержала високу оцінку журі. Відзначено гру самодіяльних акторів Станера, Єзерського,

Догналюка, Сандула, Рябошапки.

Ізмайльський клуб показав сценку «Морська душа» С. Новожилова та мініатюру «Коли дружина кидає чоловіка» того ж автора. Високу майстерність продемонстрували тут Є. В. Деркачов, А. І. Євсєєв, О. Умніхіна, М. Іваненко, М. Кучеренко.

На огляді виступили також декламатори. Іх, як і інших учасників, нагороджено грамотами.

Г. ЮХИМЕНКО.
м. Одеса.

ВИСОКЕ ЗВАННЯ

Вшосте підтвердив право на звання «Культзаклад відмінної роботи» Садгирський будинок культури, що в м. Чернівцях. З цієї нагоди відбувся вогник, у якому взяли участь самодіяльні артисти і спортсмени.

Перед присутніми виступила директор осередку культури Бела Марківна Зеліман, котра коротко розповіла про основні напрями роботи, про заходи, які користуються найбільшою популярністю у глухих.

Вона зупинилася на виконанні Будинком культури соціалістичних зобов'язань, взятих на честь 60-річчя утворення СРСР, назвала найактивніших учасників художньої самодіяльності.

Секретар парторганізації

Чернівецького учбово-виробничого підприємства Микола Дмитрович Ермаков та інструктор облвідділу Євгенія Опанасівна Циганок поздоровили творчий колектив Будинку культури з високим званням.

Потім самодіяльним артистам було вручено грамоти за участь у фестивалі «Театральна весна». На вогник виступили активісти культзакладу М. Абрамчук, Г. Голік, Е. Паладій, В. Михайлюк. Вони запевнили, що й надалі будуть творчо працювати у гуртках.

Завершився вогник переглядом кінофільму «Моє життя належить мистецтву».

В. ГРИГОРІВ.
м. Чернівці.

З ЛЮБОВ'Ю І ПОВАГОЮ

Нещодавно нечууючі Білгород-Дністровського міжрайвідділу УТОГ, що на Одещині, вітали свого перекладача М. І. Главацьку з подвійним ювілеєм — 55-річчям з дня народження та 30-річчям роботи в нашому Товаристві.

Святково прикрашена сцена, красиво оформлений фотостенд «Вітаємо ювіляра», що розповідає про життя і трудову діяльність Марії Іванівни.

Від імені президії облвідділу ювілярку гаряче привітала його голова В. І. Семєнова. Вона вручила М. І. Главацькій Почесну грамоту та грошову премію. До щирих слів Валентини Іванівни приєднуються поздоровлення подружжя Ольги і Бориса Мераджки, ветерана Великої Вітчизняної війни, члена УТОГ Я. С. Рубинштейна.

Г. П. Барвіненко — голова міжрайвідділу УТОГ — сказав, що з Марією Іванів-

ною легко і приємно працювати. Багато корисних справ на її рахунок. А ще ювілярка — хороший і щирий товариш.

Сердечно привітати свою матір з ювілеєм прийшов з Одеси син Каміл — слюсар заводу імені Жовтневої революції.

— Дуже радий, що працюю моєї матері так високо цінують люди. Спасибі тобі, дороженька, за все, що ти зробила і робиш для мене, для своїх товаришів, для загальної справи. Низький уклін чолом тобі від усіх нас!...

Квіти, квіти, квіти... Їх дарують людині, котру по-справжньому люблять і поважають.

Марія Іванівна подякувала всім за теплі слова і запевнила, що й надалі буде трудитися старанно, вносити свою частку праці у дострокове виконання наміченої програми.

М. АЙРУМОВА.

ДЛЯ ЗДОРОВ'Я ВИРОБНИЧНИКІВ

Переможці змагань серед жінок.

Спартакіаду «Бадьорість і здоров'я» провело Чернівецьке учбово-виробниче підприємство. На стадіон вишло 168 робітників і службовців, щоб помірятися силами і майстерністю. Спочатку відбувся парад учасників, на якому головний суддя Дмитро Комісаров та заступник директора УВП з виховної роботи Микола Дмитрович Ермаков роз'яснили порядок проведення змагання, розподілили учасників за віковими групами.

Змагання проводились з чотирьох видів спорту. Учасники змагань віком від 18 до 28 років пробігли сто-

метрівку, потім чоловіки — 1000 метрів, жінки — 500, стрибали в довжину і штовхали ядро. Інша група, куди входили жінки 35—55, чоловіки 40—60 років, змагалися з цих же видів спорту, але бігли на коротші дистанції. Після змагання спортсменам, які виконали норму ГПО і мали найбільш високі показники, вручено пам'ятні сувеніри.

Спартакіада пройшла організовано. Цьому сприяла тепла, сонячна погода, чисте повітря на стадіоні, що знаходиться далеко від промислових підприємств.

Керувала проведенням спартакіади суддівська ко-

легія на чолі з Дмитром Комісаровим.

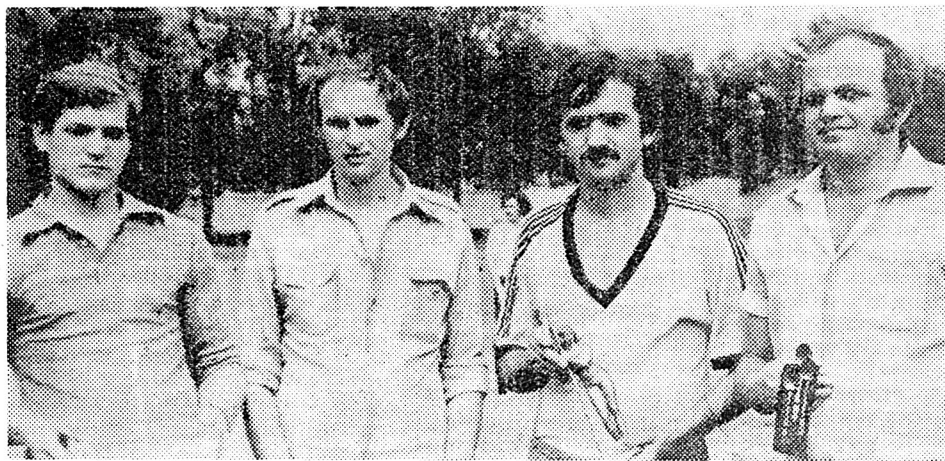
Аналіз змагань не зовсім втішний. Із 168 її учасників тільки 42 виконали нормативи ГПО і 46 чоловік склали норми масових розрядів. Це свідчить про те, що в минулому не було належної спортивної роботи на УВП.

Тепер на підприємстві приступив до роботи новий інструктор з фізкультури і спорту Юрій Павлович Стрілець.

Він сказав:

— Нині у цехах проводиться фіззарядка, набрано молодь у волейбольну, баскетбольну секції та на плавання.

Г. ВЛАСОВ.

Переможці змагань серед чоловіків.

Фото О. СТЕПАНЮКА.

ВИЙШЛИ НА ФІНІШНУ ПРЯМУ

В Алма-Аті проходить десята ювілейна особиста першість СРСР з шахів серед глухих спортсменів, присвячена 250-річчю дружби Казахстану з Росією та 60-річчю утворення СРСР.

На старт турніру вийшли двадцять найсильніших шахістів з восьми братніх республік. Команду України представляють: майстер спорту СРСР Ю. Зуєв (Київ), кандидати у майстри спорту СРСР П. Васковцов (Запоріжжя), М. Глушенко (Дніпропетровськ) та В. Лустін (Одеса).

Кожному учаснику чемпіонату була надана можливість зіграти дванадцять партій за круговою систе-

мою. Відразу ж турнірну таблицю очолили майстри спорту СРСР Ю. Зуєв та С. Салов (Москва), кандидати у майстри спорту А. Слєпцов (Баку), Г. Пушкарєв (Алма-Ата), М. Глушенко та В. Лустін.

Невдача спіткала лєнінградського майстра спорту СРСР В. Краснова. Він несподівно програв Ю. Зуєву, і в цей же час С. Салов відклав недограну партію з чемпіоном УТОГ 1982 року П. Васковцовим.

Перед днем догравання після шести турів в число лідерів вийшли Ю. Зуєв — 5 очок, С. Салов, А. Слєпцов та В. Лустін — по 4,5

очка, М. Глушенко та Г. Пушкарєв — по 4 очки.

Перед п'ятнадцятим туром відбулося догравання відкладених партій, яке й визначило теперішнє становище всіх учасників чемпіонату. Велике значення мала партія С. Салов і Ю. Зуєв (при одних відкладених партіях). Переможцем цього двобою став московський спортсмен.

Тепер у Ю. Зуєва і С. Салова стало по 10 очків, на півочка менше у М. Глушенка, П. Васковцова та А. Слєпцова. У В. Лустіна — 8,5 очків (при двох відкладених партіях).

З. ЮРЬЄВ,
спецкор «Нашого життя».
м. Алма-Ата.

ГОСТРИМ ПЕРОМ Обіцянками справі не зарадиш

Коли вимовляється «Коробів Хутір», перед очима всіх, хто коли-небудь побував тут, постає мальовничий куточок біля підніжжя Козачої гори, що на березі Північного Дінця. Харків'яни ці місця називають другою Швейцарією. Близько десяти років тому тут виріс оздоровчий наметовий табір харківських підприємств. В перші роки в таборі було багато відпочиваючих, особливо у вихідні дні. Тут проводилися спартакіади «Бадьорість і здоров'я», виступали учасники художньої самодіяльності.

Тепер замість наметів стоять добротні будиночки. Але дивно: коли в сусідніх таборах з інших підприємств життя вирує, у вихідні дні тут багато відпочиваючих, то в оздоровчому таборі харківських підприємств УТОГ — нікого не побачите. Другий рік табір пустує.

На засіданні президії облвідділу прийняли рішення: зобов'язати керівників двох підприємств навести в таборі порядок і відкрити його для відпочинку робітників та службовців УВП. Було це ще в квітні нинішнього року.

У липні на своєму черговому засіданні президія облвідділу констатувала, що табір не дообладнано і не підготовлено для прийому відпочиваючих. Однак, керівники учбово-виробничих підприємств тт. Каталимов та Ясман запевнили, що найближчими днями направлять в Коробів Хутір бригаду, яка займатиметься встановленням додаткових будиночків, виготовленням навісу над кухнею, прилаштує столи, лави, встановить щити для оформлення наочної агітації і одержить санітарний паспорт.

Та, на жаль, літо скінчилося, роботи в таборі так і не довели до кінця. Жоден робітник підприємства не зміг відпочити в такому чудовому місці.

Воно й зрозуміло: одними обіцянками справі не зарадиш. Тільки спільними зусиллями керівників облвідділу та учбово-виробничих підприємств можна було зрушити справу із застоюного місця.

Тепер вже залишається чекати наступного року. Коли б тільки вся ця історія не повторилася спочатку?

А. РОСИНСЬКИЙ.
м. Харків.

КОРИСНО ЗНАТИ

Приміські ліси республіки займають 1 млн. 428 тисяч гектарів. Кожен гектар лісу — це щорічне «виробництво» понад п'ять тонн кисню, потрібного для людини, шість тонн поглиненого вуглекислого газу, шкідливого людини.

За годину гектар лісу виробляє стільки кисню, що вистачає на цілу добу для 200 чоловік. За вегетацію гектар лісу очищає від вуглекислого газу 18 мільйонів кубічних метрів повітря.

Якби припинився цей процес, то через 2—3 роки запаси кисню на землі вичерпалися б, і все живе загинуло б.

Поряд з цим, в лісах, від узбережжя Чорного моря до Якутії та Камчатки, — всюди зустрічається дика цілюща троянда — шипшина. Це родичка культурної красуні троянди, освітаної художниками та поетами.

Особливо багато шипшини росте в лісах Київщини. Влітку, саме в час цвітіння, на фоні яскравої зелені де-

рев здалека виділяються в яскраво-рожевому вбранні кущі цієї рослини. А в осінню пору серед лісової зелені вимальовуються подум'яні жовтогарячі плоди шипшини.

Народ любить і цінує її за пахучі рожеві квіти, ясні врожаї ягід, стійкість до морозів та цілющі властивості. Досить з'їсти 2—3 «вишеньки» шипшини, як організм повністю на добу буде забезпечений вітаміном С. У плодах шипшини його значно більше, ніж у чор-

ної смородини та апельсинів. Вітаміном С насичені не тільки плоди, а й листя. Шипшина багата й на вітаміни А, В, К, Р, а також корисні кислоти та різні мінеральні солі. Її використовують переважно в сушеному вигляді, але можна вживати й свіжою.

З сушених плодів виготовляють смачний і корисний вітамінний настій. Для цього плоди миють холодною водою і подрібнюють у ступці, потім кладуть в емальовану посуду, заливають окропом (склянку окропу на чайну ложечку подріб-

нених плодів) і протягом 10 хвилин кип'ятять. Шипшинну залишають в посуді на 2—3 години, щоб утворився настій. Готовий відвар перетворюють через марлю і п'ють як чай.

Регулярне споживання такого настою принесе вам бадьорість і силу, а грип та ангіна обминатимуть вас.

Шипшинну в народі називають «трояндою здоров'я». З давніх давен використовувалася вона в народній медицині. Плоди її застосовували для лікування шлунку, хвороб шлунку, серця, очей, нервових захворювань. Олією з насіння шипшини ліку-

вали опіки та простудні захворювання. Тепер препарати з неї успішно застосовують при лікуванні печінок та жовчного міхура. В Китаї здавна використовують навіть корінь шипшини, як засіб, що поліпшує травлення.

Тепер — найкращий час для збирання шипшини. «Троянда здоров'я» вродила цього року рясно і щедро.

М. ПРИХОДЬКО,
кандидат біологічних наук.

Редактор
П. БУЛАТОВ.

ТРОЯНДА ЗДОРОВ'Я